

Kielce, dnia 31 sierpnia 2023 r.

WK.60.17.2023

Pan Stanisław Strąk

Burmistrz Miasta i Gminy Pierzchnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹ przeprowadziła w okresie od dnia 12 kwietnia 2023 roku do dnia 2 czerwca 2023 roku w Urzędzie Miasta i Gminy Pierzchnica kompleksową kontrolę gospodarki finansowej **Gminy Pierzchnica** za 2022 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 7 lipca 2023 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Pierzchnica. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. W 2022 roku zapisy księgowe na na kontach 130-01 i 130-02 ujmowano po jednej stronie kont tzw. zapis czarno-czerwony. Na kontach 130 stosowano również zapisy ujemne pomimo, że nie były to zapisy korygujące do błędnych zapisów, a ponadto dodatkowo po obu stronach konta 130 stosowano techniczny zapis dodatni.
Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej² jak również w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości oraz art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³.
2. Dochody w kwocie co najmniej 10.726,80 zł z tytułu refakturowania najemcom lokali użytkowych opłat za centralne ogrzewanie klasyfikowano do § 0750 zamiast do § 0830 „Wpływy z usług”, co narusza zasady klasyfikacji określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁴.

3. Wystąpiły przypadki niebieżącego ujmowania zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych Urzędu bowiem stwierdzono, że część zdarzeń dotyczących zwiększenia wartości środków trwałych na sumę ogółem 37.929,14 zł nie została ujęta na koncie 011 „Środki trwałe” we właściwych okresach sprawozdawczych na skutek nieterminowego sporządzenia dowodów OT i LT. Opóźnienia wyniosły 2 miesiące, co narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

II. W zakresie dochodów budżetowych:

W deklaracji na podatek od nieruchomości na 2022 rok złożonej przez Gminę Pierzchnica nie wykazano do opodatkowania gruntów oznaczonych w ewidencji geodezyjnej:

- symbolem „dr” – drogi o pow. 80,3028 ha nie zajęte pod pasy drogowe dróg publicznych w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych⁵,
- symbolem „Bz” - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe o pow. 0,03 ha, w stosunku do których Gmina Pierzchnica nie posiada prawa własności (władanie samoistne). Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 2, art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁶ oraz art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne⁷.

III. W zakresie wydatków budżetowych:

W dniu 24.01.2022 roku zawarto umowę na modernizację, wymianę i dobudowę oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Pierzchnica za wynagrodzeniem w kwocie 9.000,00 zł brutto. Umowa została zawarta przez Zastępcę Burmistrza bez kontrasygnaty Skarbnika, co narusza art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

IV. W zakresie gospodarki nieruchomościami:

Informacje o wynikach przetargów na zbycie nieruchomości nie zostały podane do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej, co narusza § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.⁸

V. W zakresie pozostałych ustaleń:

Umową na bankową obsługę budżetu Gminy Pierzchnica w latach 2022-2022 objęto Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną będącą samorządową instytucją kultury, posiadającą osobowość prawną, co narusza art. 264 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych⁹, w związku z art. 17 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej¹⁰.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 645

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 70, dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 2213, dalej rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzebrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości Gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową Gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz, jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Miasta i Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Prezydencie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

- 1.** Obroty na rachunku bankowym ujmować na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” zgodnie z ich treścią ekonomiczną po właściwych stronach kont, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku z uwzględnieniem zasad zawartych w obowiązującej polityce rachunkowości przyjętej zarządzeniem nr 388/2022 z dnia 14.09.2022 r., natomiast przez wprowadzenie zapisu do ksiąg rachunkowych zapisami ujemnymi dokonywać tylko poprawek stwierdzonych błędów w uprzednio dokonanych zapisach, stosownie do art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.
- 2.** Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w szczególności dochody z tytułu refakturowania najemcy opłat za centralne ogrzewanie ujmować w § 083 „Wpływy z usług”.
- 3.** Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 194 ze zm., dalej ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

4. Złożyć korekty deklaracji na podatek od nieruchomości Gminy Pierzchnica za lata 2022-2023, wykazując do opodatkowania grunty będące w posiadaniu samoistnym Gminy, w tym oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr” - drogi nie zajęte pod pasy drogowe dróg gminnych oraz symbolem „Bz” - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 2 oraz art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
5. Umowy powodujące powstanie zobowiązań pieniężnych, przedkładać do kontrasygnaty Skarbnikowi, zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.
6. W przypadku niezaskarżenia w wyznaczonym terminie czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu albo w razie uznania skargi za niezasadną podawać do publicznej wiadomości, zamieszczając w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszając w siedzibie Urzędu, na okres co najmniej 7 dni, informację o wyniku przetargu, stosownie do § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
7. Nie obejmować samorządowych instytucji kultury umową bankowej obsługi budżetu Gminy, stosownie do art. 264 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 17 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, mając na uwadze, iż bankowa obsługa budżetu Gminy nie powinna obejmować rachunków odrębnych jednostek posiadających osobowość prawną.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka¹¹

Do wiadomości:

Rada Miejska w Pierzchnicy

¹¹ podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym.